

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
Мінекономіки

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 200-47-53, факс (044) 253-63-71,
e-mail: meconomy@me.gov.ua, сайт: www.me.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508596

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Органи державної влади,
органи місцевого самоврядування,
установи, організації, підприємства
та інші суб'єкти сфери публічних
закупівель

*Щодо закупівель з урахуванням положень
Рамкової угоди згідно з інструментом Ukraine Facility*

Міністерство економіки України як Уповноважений орган, який здійснює регулювання та реалізує державну політику у сфері публічних закупівель на численні звернення суб'єктів сфери публічних закупівель та додатково до листа від 28.02.2025 № 3323-04/19127-07 стосовно застосування вимог Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування ЄС для України згідно з інструментом Ukraine Facility в межах компетенції повідомляє.

Щодо закупівель згідно Ukraine Facility та механізму звільнення від ПДВ

Закон України “Про міжнародні договори України” (далі - Закон про міжнародні договори) встановлює порядок укладення, виконання та припинення дії міжнародних договорів України з метою належного забезпечення національних інтересів, здійснення цілей, завдань і принципів зовнішньої політики України, закріплених у Конституції України та законодавстві України. Згідно з статтею 15 Закону про міжнародні договори чинні міжнародні договори України підлягають сумлінному дотриманню Україною відповідно до норм міжнародного права. Відповідно до статті 19 Закону про міжнародні договори якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору.

Верховна Рада України Законом України від 06.06.2024 № 3786-IX ратифікувала Рамкову угоду між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування ЄС для України згідно з інструментом Ukraine Facility, яка набрала чинності для України з 20.06.2024 (далі – Рамкова угода). Для реалізації ініціативи Європейського Союзу “Ukraine Facility” розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.03.2024 № 244-р схвалено План України (далі – План України).

Частиною четвертою статті 2 Рамкової угоди визначено, що закупівлі згідно з Компонентом I Ukraine Facility (План України) повинні здійснюватися відповідно до законодавства України тією мірою, якою вони відповідають вимогам, визначеним у цій Рамковій угоді.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Шергін Валерій Сергійович**

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000079FF38002B66D300

Дійсний з 11.04.2024 0:00:00 по 10.04.2026 23:59:59

Мінекономіки

3323-04/48400-07 від 14.07.2025

Поряд з цим, правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави, територіальних громад та об'єднаних територіальних громад визначає Закон України “Про публічні закупівлі” (далі – Закон). З 19.10.2022 на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, замовники, що зобов'язані здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до Закону, проводять закупівлі відповідно до особливостей, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (із змінами) (далі – Особливості), яка прийнята Урядом на виконання вимог Закону.

Відповідно до частини першої статті 6 Закону якщо міжнародним договором України, згоду на обов'язковість якого надано Верховною Радою України, передбачено інший порядок закупівлі, ніж визначений цим Законом, застосовуються положення міжнародного договору України, з урахуванням принципів, встановлених у частині першій статті 5 цього Закону.

Отже, з моменту ратифікації Рамкової угоди замовники повинні дотримуватися вимог, які в ній встановлені.

При цьому звертаємо увагу, що стаття 4 Рамкової угоди регулює податки, збори та обов'язкові платежі в рамках Компонентів II та III Ukraine Facility, та не встановлює вимоги щодо проведення закупівель для реалізації Компонента I Ukraine Facility (План України).

Всі закупівлі, які відбуваються для виконання заходів Плану України в межах відповідних бюджетним програм, здійснюються з урахуванням, зокрема статей 2, 3, 5, 16, 17 Рамкової угоди, у відповідності до Закону та Особливостей.

Щодо роз'яснень Генерального директорату Європейської комісії з питань розширення та східного сусідства (DG ENEST) про правила щодо прийнятності осіб, суб'єктів і матеріалів для постачання

Відповідно до вимог статті 11 Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2024/792 від 29.02.2024 про заснування Ukraine Facility (далі – Регламент) та статті 5 Рамкової угоди при здійсненні публічних закупівель у рамках виконання заходів Плану України визначено необхідність дотримання правил щодо прийнятності осіб, суб'єктів і матеріалів для постачання. Так, участь у публічних закупівлях можуть взяти особи, що фактично зареєстровані в прийнятних країнах, однією з яких є Україна.

Згідно з роз'ясненнями, наданими представниками Генерального директорату Європейської Комісії з питань розширення та східного сусідства (DG ENEST), для підтвердження відповідності вимогам статті 11 Регламенту замовники мають перевірити, що:

- постачальник фактично зареєстрований у прийнятній країні (крок 1);
- постачання походить з прийнятної країни (крок 2).

Крок 1 (правила щодо прийнятності фізичних та юридичних осіб): щоб продемонструвати свою відповідність критерію “фактичної реєстрації”, юридичні особи повинні довести, що:

1. юридична особа зареєстрована відповідно до законодавства прийнятної країни;
2. юридична особа є фактично створеною: її реальне місцезнаходження знаходиться в прийнятній країні. Під “фактичним місцезнаходженням” слід розуміти місце, де знаходиться правління та центральна адміністрація, або основне місце діяльності.

Крок 2 (правила щодо походження товарів та матеріалів): під час подання тендерної пропозиції, якщо застосовуються вимоги походження, учасник тендеру повинен зазначити, що всі товари відповідають таким вимогам та вказати країну походження. Учасник тендеру зобов'язаний подати документ, який підтверджує походження товару. Такий документ видається компетентними органами країни походження товару або постачальника (наприклад, торговою палатою) і має відповідати міжнародним угодам, підписаним цією країною. Однак декларація про походження не є вичерпним доказом походження, її слід розглядати не як юридичний доказ, а як корисний елемент для визначення походження, який може, у разі виникнення сумнівів, полегшити подальшу перевірку.

Якщо постачальник/підрядник не відповідає умовам кроку 1, замовник не зможе прийняти тендерну пропозицію, навіть якщо походження поставок та матеріалів відповідає умовам кроку 2, і тендерна пропозиція буде відхилена. Таким чином, обидві умови (крок 1) і (крок 2) повинні бути виконані, щоб закупівля відповідала вимогам статті 11 Регламенту і була прийнята для подальшої оцінки.

Своєю чергою, Мінекономіки звернулося до Державної митної служби України та Торгово-промислової палати України, до повноважень та компетенції яких належить надання відповідної інформації щодо документального підтвердження країни походження для поставок та матеріалів, які закуповуються у відповідності до Рамкової угоди згідно з інструментом Ukraine Facility.

Звертаємо увагу суб'єктів сфери публічних закупівель на інформацію, надану листами Державної митної служби України від 24.06.2025 № 15/15-03/5.2/3686 та Торгово – промислової палати України від 19.06.2025 № 1598/11.0-6, що додаються, для врахування під час здійснення закупівель згідно з інструментом Ukraine Facility.

Так, зокрема, Державна митна служба України повідомила, що декларування країни походження товарів здійснюється декларантом під час переміщення товарів через митний кордон України (декларування товарів) відповідно до положень розділу II Митного кодексу України на підставі документів про походження, визначених статтею 41 Митного кодексу України. До документів про походження віднесено сертифікат про походження товару або засвідчена декларація про походження товару, або декларація про походження товару, або сертифікат про регіональне найменування товару. При цьому слід зазначити, що на момент проведення закупівель будуть відсутні документи про походження товарів, оскільки згідно з міжнародними договорами про вільну торгівлю та установленою міжнародною торговельною практикою документи про походження товарів складаються/видаються експортерами на кожну партію товарів на момент забезпечення фактичного їх експортування.

Торгово-промислова палата України повідомила, зокрема, про визначення походження товарів та видання і засвідчення сертифікатів походження різних форм відповідно до Закону України “Про торгово-промислові палати в Україні”. Для застосування на митній території України (без факту експорту) торгово-промисловими палатами видається сертифікат походження У -1 (для підтвердження українського походження) та сертифікат походження Т -1 (для підтвердження походження інших країн. Ці сертифікати можуть бути підтвердженням походження товару, як в рамках Ukraine Facility, так і в інших випадках, коли необхідно підтвердити походження товару, що обертається/закуповується в межах митної території України.

Щодо закупівель згідно з інструментом Ukraine Facility, пов'язаних з реалізацією публічного інвестиційного проекту на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти “Нова українська школа” у 2025 році

Згідно з статтею 117 Конституції України Кабінет Міністрів України в межах своєї компетенції видає постанови і розпорядження, які є обов'язковими до виконання.

Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проекту на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти “Нова українська школа” затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 31.12.2024 № 1554 (далі - Порядок, постанова № 1554).

Своєю чергою, відповідно до пунктів 1 та 8 положення про Міністерство освіти і науки України (МОН), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 № 630 (зі змінами), зокрема МОН є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної діяльності, інноваційної діяльності в зазначених сферах, трансферу (передачі) технологій, а також забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю закладів освіти, підприємств, установ та організацій, які надають послуги у сфері освіти або провадять іншу діяльність, пов'язану з наданням таких послуг, незалежно від їх підпорядкування і форми власності.

З огляду на це, з питань застосування положень наказу МОН від 29.04.2020 № 574 “Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій” та постанови № 1554 слід звертатися безпосередньо до МОН.

Водночас відповідно до пункту 9 Порядку закупівлі за рахунок субвенції здійснюються в установленому законодавством порядку. Закупівля товару, вартість якого становить або перевищує 100 тис. гривень, здійснюється замовниками з використанням електронного каталогу в установленому законодавством порядку. У разі закупівлі комп'ютерного та/або мультимедійного обладнання, вартість якого становить або перевищує 100 тис. гривень, з використанням електронного каталогу договір про закупівлю укладається у формі електронного документа. Форма такого договору затверджується Мінекономіки за погодженням з МОН.

Інформуємо, що форма вищезазначеного договору опрацьовується спільно із МОН, і наразі не затверджена. При цьому зазначаємо, що відповідно до абзацу четвертого пункту 9 Порядку до затвердження форми такого договору замовники укладають договори про закупівлю в установленому законодавством порядку.

Щодо закупівель за рахунок різних джерел фінансування, зокрема, пов'язаних з реалізацією публічного інвестиційного проекту на модернізацію майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти, забезпечення енергоефективності, безпеки та інклюзивності освітнього простору

Сфера застосування Закону визначена статтею 3 Закону. Виходячи з положень пункту 11 частини першої статті 1 Закону, закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до Закону здійснюється суб'єктами, які є замовниками, визначеними згідно із статтею 2 Закону.

При цьому згідно статті 3 Закону забороняється придбання товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур закупівель/спрощених закупівель, визначених

цим Законом, та укладення договорів про закупівлю, які передбачають оплату замовником товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур закупівель/спрощених закупівель, визначених цим Законом. Замовник не має права ділити предмет закупівлі на частини з метою уникнення проведення процедури відкритих торгів/спрощених закупівель або застосування цього Закону, зокрема положень частини третьої статті 10 цього Закону.

Разом з тим згідно з пунктом 3 Особливостей замовники, що зобов'язані здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до Закону, проводять закупівлі з урахуванням цих особливостей та з дотриманням принципів здійснення публічних закупівель, визначених Законом.

Таким чином, у разі якщо замовником у розумінні Закону передбачено придбання товарів, робіт і послуг, така закупівля здійснюється відповідно до вимог Закону та Особливостей, керуючись відповідними вартісними межами, визначеними Особливостями, незалежно від джерела фінансування.

При цьому відповідно до частини першої статті 6 Закону якщо міжнародним договором України, згоду на обов'язковість якого надано Верховною Радою України, передбачено інший порядок закупівлі, ніж визначений цим Законом, застосовуються положення міжнародного договору України, з урахуванням принципів, встановлених у частині першій статті 5 цього Закону.

Отже, закупівлі в рамках виконання заходів Плану України згідно з інструментом Ukraine Facility, здійснюються у відповідності до Закону та Особливостей, з урахуванням вимог Рамкової угоди.

Рамковою угодою встановлено принципи фінансової співпраці між Україною та Європейським Союзом. В рамках зазначеного інструменту передбачено надання Україні 50 млрд євро фінансової підтримки протягом 2024 – 2027 років за умови успішного виконання Плану України.

Особливістю виплат фінансової підтримки Ukraine Facility є те, що кошти Європейського Союзу спрямовуються на фінансування загального фонду державного бюджету (пункт 1 статті 13 Рамкової Угоди), а отже кроки Плану України виконуються в межах відповідних бюджетних програм, головними розпорядниками коштів яких є державні органи, відповідальні за виконання Плану України.

Так, кроком 7.12 Плану України “Інвестиції в освіту” передбачено, що у державних бюджетах на 2024 та 2025 роки Уряд виділив, зокрема на регіональний та місцевий рівень (як частина індикатора розділу “Децентралізація” щодо спрямування 5 % на субнаціональний рівень), щонайменше 300 млн євро (у гривневому еквіваленті) на покращення доступу до безпечної та якісної освіти, включаючи дошкільну освіту відповідно до нового законодавства про дошкільну освіту, серед іншого на наступне: укриття та безпечні умови в навчальних закладах; шкільні автобуси; сучасні методи викладання, в тому числі завдяки діджиталізації; матеріали та обладнання для навчальних закладів; якісне харчування; нові центри професійно-технічної освіти (ПТО) на основі потреб ринку у кваліфікованій робочій силі та відповідно до стандартів ефективного ПТО, згідно з новим законодавством про ПТО.

У 2025 році цей крок Плану України реалізується серед іншого в межах бюджетної програми КПКВК 2211800 “Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проекту на модернізацію майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти, забезпечення енергоефективності, безпеки та інклюзивності освітнього простору”,

головним розпорядником коштів якої є Міністерство освіти і науки України (далі – МОН).

Відповідно до пункту 8 постанови Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 925 “Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проекту на модернізацію майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти, забезпечення енергоефективності, безпеки та інклюзивності освітнього простору” (далі – постанова № 925) МОН затверджує перелік закладів освіти, відібраних для реалізації зазначеного публічного інвестиційного проекту.

Згідно з пунктом 9 постанови № 925 використання субвенції здійснюється в обсязі, передбаченому в Державному бюджеті України на відповідний рік.

Звертаємо увагу, що зволікання зі сторони відібраних закладів освіти щодо використання у повній мірі видатків загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою КПКВК 2211800 може призвести до невиконання інвестиційного кроку 7.12 Плану України. У цьому контексті варто зауважити, що згідно зі схваленою Європейською комісією Методологією щодо обробки часткового виконання кроків у межах Плану України, передбаченого Регламентом (ЄС) 2024/792 щодо заснування Ukraine Facility, у разі недосягнення кількісних та якісних показників за інвестиційними кроками відповідна сума (різниця) буде вирахована Комісією з наступних траншів грантової підтримки в рамках Ukraine Facility.

Враховуючи вищевикладене, пропонується закладам освіти, відібраним для реалізації відповідного публічного інвестиційного проекту, у першу чергу для досягнення кількісних та якісних показників кроку 7.12 Плану України витратити кошти з загального фонду Державного бюджету України (бюджетна програма КПКВК 2211800).

При цьому закупівлі в рамках виконання заходів Плану України згідно з інструментом Ukraine Facility здійснюються у відповідності до Закону та Особливостей, з урахуванням, зокрема статей 3, 5, 7, 16, 17 Рамкової угоди.

Щодо проекту змін до постанови № 1178

Мінекономіки наразі розроблено проект змін до постанови № 1178 для визначення правил здійснення закупівель у рамках виконання заходів Плану України згідно з інструментом Ukraine Facility, яким *пропонується* доповнити Особливості новим розділом та передбачити, що:

- застосування вимог Рамкової Угоди під час публічних закупівель здійснюється незалежно від їх вартості;
- у річному плані закупівель замовником зазначається інформація, передбачена частиною другою статті 4 Закону, а також інформація про: джерело фінансування закупівлі; захід (крок) Плану України, у рамках якого здійснюється закупівля; код програмної класифікації видатків та кредитування відповідного бюджету (КПКВК) (у разі коли джерелом фінансування закупівлі зазначено державний або місцевий бюджет).
- в оголошенні про проведення відкритих торгів у полі “Донор” замовник зазначає інформацію, що закупівля здійснюється в рамках Ukraine Facility;
- у тендерній документації замовник зазначає інформацію, передбачену пунктом 28 Особливостей, а також інформацію, що закупівля здійснюється в рамках Ukraine Facility; учасники процедури закупівлі (резиденти і нерезиденти) всіх форм власності та організаційно-правових форм беруть участь у закупівлях товарів, робіт і послуг у рамках виконання заходів Плану України за умови, що зареєстровані (для юридичних

осіб)/є громадянами (для фізичних осіб) у прийнятних країнах; спроможності суб'єкта господарювання можуть бути залучені як субпідрядника/співвиконавця до виконання робіт чи надання послуг за умови, що такий суб'єкт господарювання зареєстрований у прийнятній країні; до учасника процедури закупівлі (резидента та нерезидента) всіх форм власності та організаційно-правових форм, особисто або його кінцевих бенефіціарних власників, членів або учасників (акціонерів) юридичної особи – учасника процедури закупівлі, не повинно бути застосовано обмежувальні заходи у вигляді санкцій Європейського Союзу та не повинні знаходитися у санкційному списку Європейського Союзу; спроможності суб'єкта господарювання можуть бути залучені як субпідрядника/співвиконавця до виконання робіт чи надання послуг за умови, що кожний субпідрядник/співвиконавець особисто або його кінцеві бенефіціарні власники, члени або учасники (акціонери) юридичної особи – субпідрядника/співвиконавця є особами, до яких не застосовано обмежувальні заходи у вигляді санкцій Європейського Союзу та не знаходяться у санкційному списку Європейського Союзу; усі товари, товари у складі закупівель послуг, товари та/або матеріальні ресурси у складі закупівель послуг з поточного ремонту/робіт, які закуповуються в рамках виконання заходів Плану України повинні походити з прийнятних країн. Ця інформація підтверджується учасником процедури закупівлі під час подання тендерної пропозиції шляхом самостійного декларування.

Вищевказаним проектом *пропонується* також запровадити положення, згідно з якими переможець процедури закупівлі у строк, що не перевищує чотири дні з дати оприлюднення в електронній системі закупівель повідомлення про намір укласти договір про закупівлю, повинен надати замовнику шляхом завантаження в електронну систему закупівель:

- документ, який підтверджує країну реєстрації юридичної особи, якщо переможець процедури закупівлі нерезидент;

- документ, який підтверджує країну реєстрації кожного субпідрядника/співвиконавця у прийнятній країні, у разі коли переможець процедури закупівлі має намір залучити спроможності інших суб'єктів господарювання як субпідрядників/співвиконавців;

- інформацію про прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) (для фізичної особи), які мають бути зазначені українською мовою і транслітерацією латиницею;

- інформацію про те, що до нього, його кінцевих бенефіціарних власників, членів або учасників (акціонерів) не застосовано обмежувальні заходи у вигляді санкцій Європейського Союзу та про те, що не знаходяться у санкційному списку Європейського Союзу. Зазначена інформація має бути підтверджена шляхом формування файлу у форматі PDF на сайті www.sanctionsmap.eu;

- інформацію про те, що до суб'єкта господарювання, спроможності якого він має намір залучити до виконання робіт чи надання послуг як субпідрядника/співвиконавця, особисто або його кінцевих бенефіціарних власників, членів або учасників (акціонерів) юридичної особи – субпідрядника/співвиконавця не застосовано обмежувальні заходи у вигляді санкцій Європейського Союзу та про те, що не знаходяться у санкційному списку Європейського Союзу. Зазначена інформація має бути підтверджена шляхом формування файлу у форматі PDF на сайті www.sanctionsmap.eu.

Крім зазначеного проектом змін *пропонується*, що постачальник товарів, виконавець робіт чи надавач послуг, з яким укладено договір про закупівлю, при поданні документів для здійснення оплати за таким договором про закупівлю

повинен також надати замовнику інформацію про те, що до нього, його кінцевих бенефіціарних власників, членів або учасників (акціонерів) або до суб'єкта господарювання, спроможності якого він має намір залучити до виконання робіт чи надання послуг як субпідрядника/співвиконавця особисто або його кінцевих бенефіціарних власників, членів або учасників (акціонерів) юридичної особи – субпідрядника/співвиконавця не застосовано обмежувальні заходи у вигляді санкцій Європейського Союзу та про те, що не знаходяться у санкційному списку Європейського Союзу та документ, який підтверджує країну походження кожного товару, кожного товару у складі закупівель послуг, кожного товару та/або матеріального ресурсу у складі закупівель послуг з поточного ремонту/робіт, який буде постачатися за результатом такої оплати/поставлений (сертифікат про походження товару або засвідчену декларацію про походження товару, або декларацію про походження товару, або сертифікат про регіональне найменування товару).

Наразі проект вищевказаних змін до постанови № 1178 погоджується із заінтересованими органами в установленому порядку та доопрацьовується з урахуванням пропозицій Державної аудиторської служби України, Міністерства фінансів України та Державної казначейської служби України, наданих за результатами проведення узгоджувальної наради.

З огляду на викладене звертається увага, що до внесення змін у постанову № 1178 замовники самостійно приймають рішення щодо способу дотримання вимог Закону та Особливостей з урахуванням Рамкової угоди.

Додатки: на 5 арк. в 1 прим.

Директор департаменту сфери публічних
закупівель та конкурентної політики

Валерій ШЕРГІН

Юлія ТИЩЕНКО, 596-68-46